

DNY SENIORSKÉHO DIVADLA

aneb

Zpráva o II. ročníku národní přehlídky seniorského divadla

Dům kultury v Ostrově se ve dnech 22.–24.listopadu 1996 stal dějištěm II.národní přehlídky seniorského divadla. I. ročník přehlídky v Plzni prokázal, že jsou senioři u nás přirozenou součástí divadelních souborů a nelze očekávat, že by v dohledné době vytvářeli samostatné divadelní kolektivy. Svým způsobem to potvrdila i skutečnost, že nevyšel původní záměr uskutečnit přehlídku již v dubnu za podmínek účasti, běžných v zemích, kde má seniorské divadlo dlouholetou tradici a poněkud jiné podmínky a pohnutky své realizace. Bylo přistoupeno ke změně podmínek účasti a termínu přehlídky.

Národní přehlídka seniorského divadla byla koncipována jako příležitost k setkání, vzájemné inspiraci a předvedení výsledků práce divadelních souborů a skupin, jejichž herecký kolektiv je nejméně z 50% složen z osob starších 55 let. Přehlídka byla otevřena všem divadelním druhům, žánrům, nejružnějším divadelním postupům, stylům a poetikám, jakož i všem příbuzným druhům scénického umění. Otevřenost nabízela koncepci přehlídky i z hlediska divácké adresy.

V Ostrově vystoupilo 7 divadelních kolektivů (počítáme-li v to i divadlo jednoho herce) v 10 inscenacích a vystoupeních. Ve všech případech se jednalo o činoherní soubory či jednotlivce, pracující prostředky hereckého divadla. Ani v druhém ročníku se neobjevily produkce loutkářské a inscenace pro děti. Hned zahajovací představení **Divadelního klubu Kraslice s inscenací hry M. Horníčka Setkání s Veronikou** nasadilo pomyslnou laťku úrovně dosti vysoko. Realizovat Horníčkovu předlohu pro dva herce není přitom úkolem nijak jednoduchým. Jana Kocifajová a Jan Macháček, který je zároveň režisérem inscenace, se tohoto úkolu zhostili neobyčejně zdařile, zejména díky nemalé míře herecké vybavenosti, smyslu pro vytváření potřebné atmosféry, pro proměnlivost vztahů dramatických postav i pro vynalézavé významotvorné aranžmá.

Jevištní anekdota Zdeňka Jirotky Škola společenské výchovy v provedení divadelního souboru Lužnice z Bechyně v režii Zdenka Nováka byla tím zdařilejším, co soubor na přehlídce předvedl. Ostřejší kontury a méně drobnokresebných charakteristik postav příběhu a více autentického jednání v situacích u některých protagonistů by zajisté ještě pozvedlo vcelku dobrý inscenační výsledek. **Méně se souboru Lužnice dařilo ve hře Alda Nicolaje Únos v Neapoli.** Zdeněk Novák, režisér inscenace, jakoby nerozpoznal žánr situační, a k tomu černé komedie, pracoval prostředky, které jsou vlastní realistickému dramatu. A tak namísto vypjatých situací, budovaných v prudkém sledu a nadsázce, byly zveřejňovány především psychologické motivace jednání dramatických postav. Hra tak ztrácela na napětí a komickém účinu.

Velice příjemně překvapil Divadelní odbor TJ Sokol ze Starého Města u Uherského

Hradiště ve hře Josefa Gregora Tajovského Ženský zákon. Jeho inscenace hry slovenské klasiky v režii Marie Hrabcové byla traktována v slováckém dialektu a byla příkladem sousedského divadla par excellence. Herecký potenciál souboru a zkušenosti režisérky jsou však na takové úrovni, že umožňují nalézat své sousedy i v značně širokém okolí. Důslednější budování dramatických situací a některých dramatických postav by zajisté přivodilo efekty, dosahující za pomyslný rámec sousedského divadla.

Diváci ostrovské přehlídky byli potěšeni patrně největší měrou tím, co jim nabídl sobotní podvečer, tj. blokem kratších představení a vystoupení. Zahájil jej **Dušan Zakopal z Ostravy monologem O škodlivosti tabáku A. P. Čechova**. D. Zakopalovi se podařilo nalézt výrazové prostředky, jimiž rozlišil hlavní i vedlejší linie textové předlohy a zprostředkovat tak plně smysl sdělení. Nelze nepoukázat na jeho bohaté interpretační schopnosti. To platí i o všech dalších, kdo v onom bloku vystoupili, předně pak o **Jiřím Hlávkovi a Jiřině Postlové z Divadelního studia D3 z Karlových Varů**, kteří uvedli aktovku **R. Andersona Já jsem Herbert!** Absurdní hříčka, postavená na dialogu sklerotických manželů, z nichž každý prožil vícero partnerských a manželských vztahů, je mimořádně náročná na paměť herců. Nic tu totiž nemá bezprostřední příčinnou souvislost, ale také není z hlediska vyznění jedno, co kdo kdy říká. Byli jsme svědky hereckého koncertu, podpořeného výborným výtvarným řešením inscenace.

Jana Kadeřábková a Miroslav Rada, oznamující se jako Seniorská skupina divadelního spolku MÁJ Praha, uvedli vystoupení dvě. Prvním byl **skeč Grigorije Gorina Osobní strážce**, beroucí si na mušku nekalé podnikatelské praktiky. Druhým vystoupením byla **scéna ze hry Ephraima Kishona Byl to skřivan**. Oba interpreti prokázali velice dobré interpretační schopnosti, M. Rada nadto i vybavenost k režii. Poněkud náročnějším úkolem bylo ztvárnění Kishonovy předlohy, která je komediálním pohledem na manželství někdejších veronských milenců, Romea a Julie, po třiceti letech. Zvolený úryvek ze hry je scénou, v níž se Julie zpovídá páteru Vavřincovi. Ačkoliv předloha svádí k bulvární interpretaci, oba herci se této možnosti programově zřekli ve prospěch přesného myšlenkového sdělení, a to aniž by ochudili komediální vyznění představení. Blok kratších vystoupení uzavřel **Dušan Zakopal s monologem dr. Galéna z Čapkovy Bílé nemoci**, který jsme měli mnozí možnost zhlédnout na JH '96. Zdá se, že upnutí pozornosti k uzavřené dramatické situaci naproti (ještě v Hronově) nastavenému monologu z jiné situace Čapkovy hry, přineslo sevřenější výraz a tvar již tak pěkného Zakopalova vystoupení.

Pro onemocnění museli návštěvníci přehlídky oželeť Černou hodinku, komponovaný pořad divadelních monologů a lidového vyprávění, kterou si připravila Slávka Hubačíková, členka divadelního spolku Krakonoš ve Vysokém nad Jizerou.

Posledním představením přehlídky, bylo **vystoupení Divadelního studia z Kempten z Německa, respektive Anne Willersové v režii Anatola Skakowského**. Představili se

monodramatem **Rossa di San Seconda Odhalení** (Euthüllung), italského autora, žijícího a tvořícího ve stínu slavnějšího Pirandella (1887 narozen na Sicílii, zemřel 1956). Jeho dialog pro jednu osobu, jak sám autor hru uvádí, je dialogem manželky s jejím zesnulým manželem, přesněji s jeho sochou, která byla právě odhalena, neboť manžel byl slavným spisovatelem a dramatikem. Manželka přijíždí opožděně na odhalení pomníku z ústavu pro choromyslné a vede se svým bývalým chotěm rozhovor, v němž se obnažují skutečnosti, které veřejnosti zůstávají skryty. Anna Willersová učinila svým příjemným vystoupením tečku za ostrovským setkáním amatérských divadelníků-seniorů.

Součástí přehlídky byly besedy o představeních, vedené Jarmilou Černíkovou-Drobnou a sekundujícími režiséry Josefem Pallou a Vlastimilem Ondráčkem. Hovory to byly přátelské, aniž by v nich bylo pomíjeno pojmenování problémů, které se v představeních vyskytovaly, aniž by se u nich auditorium zříkalo dobírání se příčin toho, co a proč nefunguje, jak by mohlo. Samo sebou, nechybělo v nich ani slov uznání a poukázání na to, co se obzvláště dařilo a proč. Tvůrci inscenací nebyli tajnosnubní a nechávali ostatním nahlédnout do své divadelní kuchyně.

Dříve než se ozvalo obligátní závěrečné slovní spojení „tímto prohlašuji přehlídku za zakončenou“, bylo vyhlášeno rozhodnutí lektorského týmu o doporučení inscenací a vystoupení k výběru do programu Jiráskova Hronova 1997. Na prvním místě byl doporučen blok vystoupení, sestávající z Čechovova O škodlivosti tabáku (D. Zakopal), aktovky R. Andersona Já jsem Herbert! (Divadelní studio D3 Karlovy Vary) a scény ze hry E. Kishona Byl to skřivan (Seniorská skupina DS MÁJ Praha). V druhém pořadí byla pak doporučena inscenace hry M. Horníčka Setkání s Veronikou (Divadelní klub Kraslice).

Milan Strotzer

Publikováno: Časopis Amatérská scéna 1/1997, str. 5